

Міністерство освіти і науки України
Uniwersytet Rzeszowski
Wydział Muzyki
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут мистецтв

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Збірник наукових праць

Випуск 6

Рівне – 2020

Редакційна колегія:

Сверлюк Я.В. – доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту мистецтв РДГУ;
Олексюк О.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики музичного мистецтва Інституту мистецтв Київського університету ім. Бориса Грінченка;

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік АН ВШ України, перший проректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелех Ю.В. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи;

Mirosław Dymon – Dr. hab., prof. Uniwersytet Rzeszowski Wydział Muzyki.

Лісова С.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики професійної освіти Рівненського державного гуманітарного університету;

Малафійк І.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної і соціальної педагогіки та управління освітою Рівненського державного гуманітарного університету;

Дем'янчук О.Н. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання мистецьких дисциплін Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Потапчук Т.М. – доктор педагогічних наук, професор, кафедра пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету.

Цюлопа С.Д. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету.

Крижановська Т.І. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри історії, теорії музики та методики музичного виховання Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;

Прокопович Т.Ю. – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії, теорії музики та методики музичного виховання Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;

Радковська Л.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії, теорії музики та методики музичного виховання Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;

Сверлюк Л.І. – кандидат педагогічних наук, доцент, кафедра пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету;

Филипчук М.С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри естрадної музики Рівненського державного гуманітарного університету.

*Рекомендовано вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 1 від 30.01.2020 р.)*

Мистецька освіта та розвиток творчої особистості : зб. наук. пр. /
М 656 Uniwersytet Rzeszowski wydział Muzyki, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т,
Ін-т мистецтв. – Рівне : Волин. береги, 2020. – Вип. 6. – 272 с.

ISBN 978-966-416-720-5

Збірник наукових праць присвячений актуальним питанням професійної підготовки фахівців мистецького напрямку. Висвітлюються сучасні методологічні підходи розвитку творчої особистості студентів, охарактеризовано особливості музично-педагогічної діяльності.

Для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, науковців й працівників в галузі музичної педагогіки та мистецтвознавства.

УДК 7.071.5

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I.

Теорія і методологія мистецької освіти

<i>Гарлайчук О.В.</i> Дидактична гра як засіб виконавсько-технічного розвитку скрипалів-початківців.....	5
<i>Мазур Д.В.</i> Стан розвитку професійної рефлексії майбутніх керівників інструментальних колективів.....	11
<i>Пастушенко Л.А., Пастушенко А.С.</i> Основні тенденції формування гуманістичних цінностей сучасного вищого навчального закладу.....	16
<i>Прокопюк Л.В., Овсіюк Н.М.</i> Специфічні особливості студійної роботи вокалістів.....	21
<i>Сверлюк Я.В., Сверлюк Л.І.</i> Технологічні основи колективного виконавства.....	29
<i>Топоровський Н.Ю.</i> Специфіка фаху диригента-хормейстера.....	38
<i>Ужинський М.Ю., Прокопюк Л.В.</i> Роль сучасних звукових технологій у концертній роботі вокалістів.....	42
<i>Устенко К.О., Гарбуз Т.В.</i> Формування творчої активності у студентів в процесі диригентсько-хорової підготовки майбутнього вчителя музики.....	49
<i>Филипчук М.С.</i> Виконавські прийоми та техніки гри на бас-гітарі: теоретико-методичний аспект.....	57

РОЗДІЛ II.

Сучасні виміри мистецтвознавства

<i>Брикайло Н.В.</i> Бандурне мистецтво на теренах України: генеза та шляхи розвитку.....	66
<i>Бульботка А.А.</i> Українська сучасна духовна хорова музика: аспекти побутування.....	73
<i>Валентюк Т.А.</i> Життєдіяльність Камерного хору "Воскресіння" м. Рівне: заснування та ключові етапи розвитку.....	79
<i>Даюк Ж.Ю., Проказюк Р.І.</i> Вплив європейської культури на зародження піаністичного мистецтва України.....	89
<i>Даюк Ж.Ю., Шишка Я.М.</i> Культурно-історичні аспекти виникнення та розвитку струнно-смичкових інструментів.....	94
<i>Дем'янюк О.О.</i> Штрихи до педагогічного портрету Людвіга Котлара.....	100
<i>Димченко С.С.</i> Педагогічна і диригентська спадщина Елеонори Скрипчинської в історичному часі української музичної культури (до 120-річчя від дня народження).....	105
<i>Закопець Л.М.</i> Методологічні аспекти роботи над звуком на початковому етапі навчання гри на гобої.....	114
<i>Заходякін О.В., Лістратова Т.М.</i> Передумови становлення та розвитку естрадно-джазового виконавства в Україні.....	122
<i>Корнієва А.Г., Фарина Н.П.</i> Ім'я Соломії Крушельницької в контексті національного бренду.....	126
<i>Марцинковський С.Л.</i> Секрети педагогічної майстерності Станіслава Димченка.....	132

<i>Нестерчук О.В.</i> Концерт фа-мажор для фортепіано з оркестром Джорджа Гершвіна: художньо-виконавський аспект.....	143
<i>Остапчук М.М., Никон О.К.</i> До питання становлення та розвитку українського фортепіанного мистецтва.....	149
<i>Прит К.О.</i> Теоретичний аналіз школи bel canto.....	155
<i>Прищепя Т.Б.</i> Творчий портрет музиканта-мультиінструменталіста Богдана Прищепи	161
<i>Рокіщук І.І., Белік В.М.</i> Мікшерний пульт як складова частина концертно-турової звукорежисури	165
<i>Столярчук Б.Й.</i> Уляна Кот – майстриня, берегиня традиційної української культури	172
<i>Трофімчук К.А.</i> Культурно-музичне середовище Америки ХХ століття: стилістичні ознаки та особливості розвитку	176
<i>Харитон І.М.</i> Авторство давньоукраїнської церковної монодії.....	184
<i>Хоменюк Т.С.</i> Феномен творчості Майкла Джексона: вокально-виконавський аспект	190
<i>Якимчук С.Н., Піддубник В.Г.</i> Генеза хорової культури Галичини у світлі духовних традицій другої половини ХІХ – початку ХХ ст.	195
<i>Яковець О.М.</i> Особливості фактури у бандурній музиці Г.Хоткевича	202

РОЗДІЛ ІІІ.

Методика музичного навчання і виховання

<i>Буцяк В.І., Смаль-Стоцька І.М.</i> Європейський досвід впровадження інклюзивної освіти	210
<i>Гедьфалві Т.І.</i> Розвиток музичного слуху молодших школярів засобами карпатського фольклору	216
<i>Кобильанська К.О.</i> Організація самостійної роботи учнів у процесі фортепіанної підготовки.....	222
<i>Кривчук І.П.</i> Нетрадиційний урок як середовище розвитку музичного інтересу молодших школярів	228
<i>Палаженко О.П., Єгоров А.С.</i> Зміст музично-просвітницької діяльності студентів-магістрантів у мистецьких закладах вищої освіти	235
<i>Солдатенко А.Л., Радковська Л.М.</i> Розвиток вокально-хорових навичок учнів-підлітків	241
<i>Томчук О.В., Крижановська Т.І.</i> Розвиток стильової грамотності учнів 8-11 класів на уроках інтегрованого курсу "Мистецтво".....	247
<i>Цаун Р.В.</i> Методика роботи з дитячим фольклорним ансамблем.....	254
<i>Шихова Г.І.</i> Педагогічні особливості застосування інтерактивних технологій на уроках музичного мистецтва	260
Про авторів	268

3. Корній Л. Історія української музики в 2-х Ч. – К.; – Харків; Нью-Йорк: Вид. М. П. Коць, 1996. – Ч. 1 – 315 с.

4. Недзельский С. Очерк карпаторусской литературы. Издание Подкарпатурскаго Народопроеветительнаго Союза в Ужгороде. – Ужгород, 1932. – 289с.

5. Пушик Ф. Г. Галицька брама. – Ужгород: Карпати, 1989. – 411 с.

УДК 78(03)(73)

Хоменюк Т.С.

ФЕНОМЕН ТВОРЧОСТІ МАЙКЛА ДЖЕКСОНА: ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКИЙ АСПЕКТ

У статті визначено особливості творчості і фактори впливу, що спричинили успішність Майкла Джексона. Проводиться аналіз феномена співака як зірки поп-музики.

Ключові слова: поп-музика, феномен, співак, особистість, творчість, Майкл Джексон.

В статье определены особенности творчества и факторы влияния, повлекшие успешность Майкла Джексона. Проводится анализ феномена певца как звезды поп-музыки.

Ключевые слова: поп-музыка, феномен, певец, личность, творчество, Майкл Джексон.

The article identifies features of creativity and factors of influence that led to the success of Michael Jackson. The phenomenon of the singer as a pop star is analyzed.

Keywords: pop, phenomenon, singer, personality, creativity, Michael Jackson.

Постановка проблеми. Поп-музика посідає вагоме місце в сучасному науковому дискурсі, внаслідок чого усе більшої актуальності набуває перегляд її статусу в сучасному мистецькому просторі. Завдяки творчій постаті Майкла Джексона відбулась низка новаторських рішень в області музики, танцювальної техніки, відеоіндустрії. Майкл Джексон вплинув на формування поп-музики, танцювальних шоу, задавши сучасні тренди відеокліпів, телевізійну музичну індустрію.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Мистецтву поп-музики властиві: відвертість, лаконічність, імпровізація. Щоб бути успішним в даній сфері недостатньо лише розуму, характеру та професійних навичок. Величезне значення має вміння дотримуватися етичних норм – це частина професіоналізму [3].

Що стосується оцінки успішності поп-співака, то вони залежать від комплексу критеріїв. Чим детальніше продуманий імідж і модифікації, тим вища оцінка успішності артиста. Облік соціальних норм є критерієм оцінки

будь-якої успішності, на що вказує О.В. Михайлова [5]. Тому важливіше, коли співак адекватний і впевнений в собі, спокійний і соціально відкритий – в цьому випадку його особистісна успішність оцінюється високо, що впливає і на успішність кар'єри. Хакамада І. [7] вказує на такі критерії оцінки успішності, як активність людини і внутрішнє лідерство.

Феномен творчої особистості Майкла Джексона розглянутий в низці досліджень, публіцистами, бібліографами та послідовниками співака. Серед них: Ренді Тарабореллі, Річард Лекок, Микола Надеждін, Кріс Робертс, Томмі Хілфігер, Ян Гальперін, Едріан Грант.

Велика кількість світових зірок наголошували на унікальності Майкла Джексона. В 1983 році Елізабет Тейлор на "American Music Awards" назвала співака "королем поп-музики". Вона оголосила його виступ так: "Я його велика шанувальниця, і, на мою думку, він король музики поп, рок і соул". "Він дуже розумний, знає, чого хоче, знає, що робить. Мені не залишається нічого, тільки захоплюватися. До речі, він дуже добра людина" – Елтон Джон. Відомий кінорежисер Стівен Спілберг казав: "Майкл Джексон, зірка, він являє собою феномен. Капелюх, одна рукавичка, білі шкарпетки і чорні туфлі. Він загадковий. Театральний. Шкода, що всі ми не можемо провести трохи часу в його світі". Для багатьох сучасних знаменитостей в різних галузях мистецтва він став взірцем пошуків й реалізації свого творчого потенціалу, через постійну працю над собою.

Мета статті – проаналізувати творчість Майкла Джексона з позиції виконавської та концертної діяльності.

Для досягнення поставленої вище мети нами були поставлені такі **завдання**: 1) опрацювати наукові джерела з означеної тематики; 2) простежити динаміку розвитку поп-музики в США та Великій Британії, проаналізувати складові творчої особистості; 3) визначити складові творчої особистості Майкла Джексона.

Виклад основного матеріалу. Феномен успішності впливає на цілі та прагнення будь-якої особистості. Якщо людина не має можливості реалізувати власні амбіції відбувається дезорганізація діяльності та свідомості, індивід відчуває подальші втрати перспектив.

Перспективи у сфері шоу-бізнесу, а саме в поп-музиці взаємопов'язані з певними сталими факторами, які в комплексі впливають на формування успіху. Поп-музика породила явище поп-зірка. Особистість до якої прикута увага журналістів поза межами її музичної діяльності не є взаємопов'язаною з музичними успіхами.

Як можливості формування успіху в поп-музиці, так і його критерії оцінки представляють собою певний сукупний аналіз істинного феномена успішності артиста. До умов складання успішності в сфері поп-музики відносяться: стиль і загальний зовнішній вигляд, вокальні та творчі дані, активність і лідерство, дотримання етичних норм.

Майкл Джексон сформував своє ім'я до 20 років та зробив величезний внесок в поп-музику. Він був новатором поп-культури другої половини ХХ століття; титул "короля поп-музики" належить Джексону. Майкл цікавився абсолютно всім: живописом, кіно, театром, літературою з метою постійного пошуку оригінальних тональностей і нотних композицій, нових рухів і танцювальних кроків. Він був дуже начитаний і уважний до кожного епізоду свого життя – володіючи високим ступенем саморефлексії, ставився до успіху звершено, спокійно і вільно.

Майкл Джексон був найяскравішою харизматичною зіркою сучасності, геніальним музикантом і танцюристом. Його унікальний внесок в музику і танець, а також вкрай публічне особисте життя зробили його центральною фігурою сучасної поп-культури. Шлях будь-якого артиста до зірки шоу-бізнесу неймовірно складний – мало кому вдається потрапити на "вершину", більшість залишається невідома. Однак набагато складніше, домігшись успіху, утримати його і пронести через десятиліття. Майкл був затребуваний і популярний протягом всієї своєї кар'єри

До впливових факторів успішності поп-зірки ми відносимо й зовнішній вигляд, загальний імідж артиста. Його мелодії, його пісні змінили поп-музику, стиль танців і навіть моду на одяг. Він став законодавцем молодіжної культури цілого покоління. Джексону вдалося знайти образ, що повністю відповідав стилю пісень – це капелюх з невеликими полями, біла футболка та вузькі штани з туфлями на тонкій, гнучкій підшві.

Над створенням десятків і навіть сотень концертних костюмів кумира працювали дизайнери Майкл Буш і Денніс Томпкінс. Природно, що на примірку кожного костюма у Джексона не було часу. Для цих цілей з точних мірок музиканта в дизайнерській студії був створений манекен, на якому підганяли весь одяг, після чого Майкл коригував дизайн костюмів на свій смак. Якось він кинув фразу: "Це те, що буде носити весь світ".

Одним з перших він переніс яскраві концертні костюми в розряд повсякденного одягу зробивши кітч, епатаж і химерність атрибутами популярності. Футуристичні костюми з елементами мілітарі й червона шкіряна куртка зробили його справжньою іконою стилю і моди 1980-х – початку 1990-х років.

На початку 1980-х років проривом в музичній культурі стали зйомки трьох грандіозних відео робіт, на пісні з альбому Майкла Джексона. Співак розробляв концепцію кожного з них самостійно, вирішивши зробити свої фільми на найвищому рівні. Це були невеликі, але повноцінні кінострічки з напруженим сюжетом і несподіваною розв'язкою – мініатюрне експресивне кіно довжиною в пісню.

До кіно Джексон завжди мав особливі почуття: "Я дуже, дуже, дуже люблю мистецтво. І я музикант, я режисер, я автор, я композитор, я продюсер, я люблю цю атмосферу. Я дуже люблю фільми. Я думаю, це найвиразніший вид мистецтва. Скульптор може створювати скульптуру,

художник може малювати, але вони зупиняють час в одному моменті. У кіно ви проживаєте цей момент. Ви живете, ви володієте аудиторією цілих дві години, ви володієте їх мозком, їх розумом – ви можете перенести їх в будь-яке місце, куди захочете. Це найбільш захоплює мене в фільмах, і це майбутнє. Тому, що я люблю кінематограф дуже сильно" [2].

В творчості Джексона був закладений посыл расової трансформації. Наприкінці кліпу "Black Or White" відеоряд складається з осіб, схильних до видозмін з однієї раси в іншу. Також, це можна спостерігати в альбомі "Bad" і фільмі "Директор". В них пропагуються вуличні антисоціальні афроамериканські угруповання та антисоціальний тип поведінки.

Завдяки таким відео, як "Thriller", "Billie Jean", "Beat It" Майкла Джексона і зараз називають людиною, якій вдалося перетворити відеокліп з рекламного продукту в форму мистецтва. Кліп на пісню "Billie Jean" став першим відео чорношкірого виконавця, що мав ротацію на MTV[1]. Оригінальні сюжети, масові танцювальні постановки, видовищність, енергетика.

14-хвилинний фільм "Thriller" витриманий в стилістиці фільму жахів, вийшов на MTV 2 грудня 1983 року. На сьогоднішній день він вважається найбільш значущим кліпом за всю історію музичних відео. Знятий відомим режисером Джоном Лендінсом, "Thriller" [4], поклав початок революції в світі створення відеокліпів. Завдяки цьому короткому міні-фільму жахів однойменний альбом був занесений в Книгу рекордів Гіннеса як найбільш продаваний альбом за всю історію індустрії звукозапису. "Thriller" приніс співакові ціле сузір'я музичних нагород: сім "American Music Awards", рекордні вісім премій "Grammy", чотири "Black Gold Awards", чотири "American Video Awards" і три "MTV Video Awards" [2].

На 25-ій річниці компанії звукозапису "Motown" Майкл Джексон заспівав "Billie Jean". Здавалося, що крізь його тіло пропущений електричний струм: він танцював, обертався навколо своєї осі, проробляв немислимі рухи. Саме тоді Джексон вперше продемонстрував свою фірмову "місячну ходу", яка кидала виклик законам фізики. З тих пір танцювальний рух міцно увійшов в пантеон його зіркових атрибутів.

Перший успіх на танцювальному поприщі співак відчув після виконання пісні "Dancing Machine" в 1974 році. "Коли вийшла дана пісня моїм головним завданням став пошук танцювальних рухів, які могли прикрасити виступ, зробити його більш видовищним і хвилюючим. І на зйомках передачі "Soul Train" під час виконання "Dancing Machine" я зробив танцювальний рух в стилі street dance, яке називалося "робот". Незабаром я дізнався, що таке сила телебачення – "Dancing Machine" піднялася на вершину чартів і через кілька днів здавалося, що кожна дитина в США танцює "робота". Я більше ніколи такого не бачив" [2].

Коли Джексон танцював, складалося враження, що на сцену кожен раз виходить людина без кісток, яка здатна вільно пересуватися в різних

напрямакх одночасно. Відповідну техніку Джексон удосконалював довгі роки. Для винаходу нових трюків був створений штат співробітників, але багато видовищних моментів співак вигадував особисто.

Джексон мав офіційний патент в Патентному бюро США за винахід взуття, яке кріпилось до сцени та дозволяло людині нахилитися далеко вперед, і кинути виклик гравітації. Щоб виконати відповідний рух, співак нахилився повністю випрямленим тілом під кутом 45°. Науковці зазначають, що більшість людей можуть нахилитися таким чином максимум до 25°. Людина задіює в нахилі лише верхню частину тіла, тому, що при цьому працює м'яз, який випрямляє хребет. "Антигравітаційний нахил", в свою чергу, переносить основне навантаження на ікри і ахіллове сухожилля.

Вперше трюк був виконаний у 1987 році на зйомках кліпу "Smooth Criminal". Вивчення трюків Майкла Джексона допомогло лікарям ефективніше працювати зі складними травмами спини і розтягуваннями сухожиль, з якими часто стикаються танцюристи.

Успішність артиста, як ми вже згадували, часто оцінюється кількістю й значимістю отриманих нагород. Майкл Джексон двічі введений в Зал слави рок-н-рол, має ряд рекордів в Книзі рекордів Гіннеса, звання "Самого успішного артиста всіх часів", 15 премій "Греммі", 14 хітів в США і продаж 800 мільйонів записів[6].

Майкл Джексон в своїх піснях закликав творити добро, не вбивати, любити природу і дітей. Однією з важливих особливостей його творчості стало відображення в кожній пісні особистісних рис, психологічних якостей, специфіки світогляду. На нашу думку, сенс пісень Майкл брав зі своїх ціннісних установок і світосприйняття – саме тому його творчість відрізняється своєрідною емоційністю і незвичністю.

Стінг відзначав: "Дехто вважає, що через фабрику зірок можна потрапити на естраду, але якщо це не супроводжується духовним зусиллям, такий успіх точно не триватиме довго". І його висловлювання дуже точно характеризує шоу-бізнес. В роботі справжніх музикантів постійно є духовна складова, яка не пов'язана з матеріальним успіхом.

Майкл Джексон вкладав мільйони доларів в 39 благодійних організацій, що підтримувались ним, залучав додаткові кошти за допомогою власного фонду "Heal the World Foundation" ("Світовий Благодійний Фонд"). Поп-король отримав безліч нагород за свій благодійний внесок, перш за все, за допомогу Африці. За своє життя Майкл Джексон віддав на благодійність понад 300 мільйонів доларів. Skorиставшись усіма досягненнями свого століття, Майкл Джексон зробив прорив не тільки в області музики, а й у відеоіндустрії, танцювальній техніці.

Висновки. Успішність Майкла Джексона була пов'язана виключно з його особливостями творчості – піар-компанії в той час не були настільки впливовими і масштабними, більшою мірою цінувалося вміння співати і виглядати незвично. Особлива тональність Джексона і його виразна

хореографія вплинули на успішність та стали еталоном для майбутніх виконавців.

Було підраховано, що на кожен виступ Джексона витрачалося не менше трьох фунтів вибухових речовин, використовувалося три лазера і 225 звукових доріжок; обладнання перевозилося 57 вантажівками, а служба перевезень включала 160 і більше осіб. І це без урахування працівників сцени, музикантів і спеціального шоу-балету. Це вчоргове засвідчує, що постать Майкла Джексона – не є випадковою в сфері шоу-бізнесу.

Список використаної літератури:

1. MTV [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: www.mtvema.com.
2. Джексон М. Лунная походка / Майкл Джексон, 2010. – 340 с.
3. Ефремова О. И. Психология успешного поведения личности / О. И. Ефремова. // Социальная психология личности в вопросах и ответах. – 1999. – С. 321–325.
4. Надеждин Н. Майкл Джексон. Триллер / Николай Надеждин. – Москва: Майор, 2012. – 192 с.
5. Михайлова О. В. Прологомены к определению понятия "успех" / О. В. Михайлова. // Вестник Томского государственного университета. – 2007. – №301. – С. 43–46.
6. Тараборелли Р. Майкл Джексон (1958-2009). Жизнь короля / Ренди Тараборелли. – Москва: Эксмо, 2009. – 512 с.
7. Хакамада И. Succes в Большом городе / И. Хакамада. – Москва, Санкт-Петербург: АСТ, Астрель, 2008. – 189 с.

*Якимчук С.Н.,
Піддубник В.Г.*

ГЕНЕЗА ХОРОВОЇ КУЛЬТУРИ ГАЛИЧНИНИ У СВІТЛІ ДУХОВНИХ ТРАДИЦІЙ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст.

Анотація. У пропонованій статті аналізуються творчі здобутки західних регіонів України, зокрема, у сфері хорової культури другої половини ХІХ – початку ХХ століття.

Ключові слова: співочі товариства, музична освіта, хорове виконавство, галицькі композитори.

Аннотация. В предлагаемой статье анализируются творческие достижения западных регионов Украины, в частности, в сфере хоровой культуры во второй половине ХІХ начале ХХ века.

Ключевые слова: певческие общества, образование, хоровое исполнительство, галицкие композиторы.

Наукове видання

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА
ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ**

Збірник наукових праць

Випуск 6

Відповідальний за випуск
Сверлюк Ярослав Васильович

Технічний редактор
Віталій Власюк

*Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів,
висвітлені у збірнику.
За достовірність фактів, точність цитат та можливі помилки
повну відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів.*

Підписано до друку 02.04.2020 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Гарнітура «Times». Друк офсет. Ум. друк. арк. 15,81. Наклад 100 пр. Зам. 28.
Видавництво «Волинські обереги».

33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;
e-mail: oberegi97@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано у друкарні видавництва «Волинські обереги».